

[17]

Acollida lingüística

Recursos culturals

L'ACOLLIDA CULTURAL

Quina visió es formen els estudiants de mobilitat de la cultura catalana? El coneixement que en tenen no és uniforme i depèn de diversos factors, com ara la proximitat geogràfica, els canals informatius consultats o les experiències i les inquietuds personals de cadascú. En general, però, es constata un cert desconeixement de la realitat catalana, tant des d'un punt de vista geogràfic com històric, social o cultural. No és, però, un desconeixement absolut, sinó més aviat que en tenen una informació incompleta i a vegades distorsionada.

L'estudiant de mobilitat, a més, **tendeix a agrupar-se amb persones del seu país d'origen** o, si més no, que sàpiguen la seva llengua. També és habitual que es relacioni amb estudiants que es troben en la mateixa situació que la seva, estudiant fora del seu país d'origen, i que es formin **grups d'amics de diferents nacionalitats**, en què la principal llengua de comunicació sigui l'anglès o el castellà. Aquest fet, que no és exclusiu de les universitats catalanes sinó que salvant les diferències es dona gairebé a d'altres països, **no afavoreix la interrelació** amb l'estudiant autòcton i dificulta, a més, el coneixement i l'experimentació de la cultura catalana.

Conscients de tot això, els serveis lingüístics universitaris han anat engegant **diverses iniciatives d'acollida** amb el doble objectiu d'apropar la realitat catalana als estudiants de mobilitat i, alhora, de posar-los en contacte amb l'alumnat català per a l'intercanvi cultural i la coneixença personal.

Ampliació de continguts

Una d'aquestes iniciatives són les **sessions d'acollida**, que pretenen familiaritzar l'estudiant de mobilitat amb nocions bàsiques de cultura i civilització catalanes i aclarir els dubtes que aquest pugui tenir. També, amb aquest doble objectiu de facilitar l'encontre entre els alumnes autòctons i els de mobilitat i promoure el coneixement de la realitat catalana entre aquest darrer col·lectiu, els serveis lingüístics organitzen diferents **activitats culturals**: festa de benvinguda, grups de conversa multilingüe, sortides a diferents punts del país, activitats lúdiques...

Les universitats catalanes ofereixen a l'estudiant de mobilitat diferents propostes culturals perquè pugui descobrir la realitat catalana i entrar en contacte amb els estudiants autòctons.

PRODUCTES CULTURALS

Com ja s'ha comentat, el **coneixement dels aspectes socials i culturals** d'un país (tradicions populars, costums moderns, hàbits socials, història...) és tan important com el mateix coneixement de la llengua: si els estudiants de mobilitat saben, per exemple, com convé actuar quan els presentin una persona —"he de fer-li un petó o una abraçada?"—, què cal fer quan els convidin a sopar —"n'hi ha prou portant postres o una ampolla de vi?"— o si poden fer tard quan vagin a una cita —"m'esperarà si m'endarrereixo vint minuts?"—, segurament es podran moure amb més comoditat i seguretat per la societat catalana.

És amb la voluntat de donar a conèixer aquests aspectes que els serveis lingüístics universitaris han començat a treballar en l'elaboració de diferents **productes culturals**: guies de butxaca, guies culturals, llibres de consulta, pàgines web... Es tracta d'**informacions de caràcter pràctic** que poden ajudar l'estudiant de fora a adaptar-se al país.

Aquests productes, que en alguns casos es fan arribar de manera gratuïta als estudiants que vénen a estudiar a Catalunya, contenen, d'una banda, les **matèries culturals** pròpies d'una obra de consulta (geografia, llengua, història, art...) i, de l'altra, fan referència a aquells aspectes que poden resultar de més interès per a la gent jove (música, moda, esports, oci...). L'estil i el format adoptats també responen a aquesta voluntat de connectar amb els referents culturals dels universitaris.

Ampliació de continguts

El portal **Intercat** aglutina alguns d'aquests productes culturals. Per una banda, hi ha el **30 pistes**, que és una guia que dóna a conèixer diversos aspectes sobre el funcionament de la societat catalana: hàbits, costums, tradicions, festivitats, horaris... Per l'altra, hi ha el **Lingcat**, que és una presentació multimèdia sobre la realitat sociolingüística catalana i sobre com aquesta realitat es reflecteix en la vida universitària, fet que permet als estudiants de mobilitat fer-se una composició sobre el context social en què duren a terme la seva estada.

Amb aquesta voluntat de donar a conèixer els aspectes socials i culturals de la realitat catalana, cal destacar també la guia **Bcn.jove**, una guia sobre la ciutat de Barcelona, en particular, i la cultura catalana, en general, que conté informació pràctica per treure el màxim profit de l'estada a la capital catalana, i inclou apunts i reflexions per entendre alguns costums catalans.

En els últims anys s'han editat diversos productes culturals destinats a donar a conèixer la realitat cultural catalana a l'estudiant de mobilitat en uns formats amens i adaptats als gustos de la gent jove.

ESTRATÈGIES D'ACOLLIDA

Segurament, la majoria d'estudiants de les universitats catalanes comparteixen aula amb estudiants de mobilitat provinents d'arreu. I probablement, molts d'aquests estudiants autòctons s'han plantejat, en alguna ocasió, com els podrien facilitar l'estada. A banda de fer-los conèixer les activitats i iniciatives que realitzen els diferents serveis lingüístics, en algunes circumstàncies poden ser els propis estudiants autòctons els promotors d'aquestes iniciatives.

Per tirar endavant una empresa d'aquestes característiques, el primer que cal fer és **planificar les activitats** que es volen dur a terme, ja que posar per escrit i de forma estructurada el que es pretén fer ajudarà a organitzar-se millor i a ser més eficaços.

Ampliació de continguts

La **planificació** és l'elaboració d'un pla de treball que estableix els objectius i les activitats que cal realitzar en funció dels recursos disponibles. Planificar ajuda a organitzar-se millor i a treure el màxim de profit de la feina. Una bona planificació ha de respondre, com a mínim, les següents preguntes: què es vol aconseguir (objectius); a qui s'adreça (destinataris); de quins recursos es disposa o es pot arribar a disposar (mitjans); quan es farà i en quantes fases (periodització); quant costa (pressupost); quines estratègies s'aplicaran (filosofia de l'activitat); quins mecanismes d'avaluació s'utilitzaran per mesurar el grau d'eficàcia de l'activitat (indicadors). L'exemple següent recull aquesta planificació:

Activitat. Parelles lingüístiques.

Objectiu: Reforçar les habilitats orals de la llengua.

Destinataris: Estudiants de mobilitat que estiguin fent un curs de català.

Mitjans: Punt de trobada: aula, bar... Materials diversos: casset, vídeo, jocs...

Periodització: Deu trobades per trimestre d'una hora de durada.

Filosofia: Activitats dinàmiques i reals. La idea és combinar les explicacions amb exercicis dinàmics en què l'estudiant hagi d'escenificar situacions reals en què es pugui trobar.

Indicadors: Enquesta qualitativa. En acabar les deu sessions, es farà una enquesta aprofundida a l'estudiant sobre el funcionament, l'organització i la utilitat de l'activitat.

A l'hora de planificar, també cal tenir en compte el **perfil de l'estudiant que s'acull**: saber d'on ve, per què ha vingut, quines llengües sap, quines inquietuds culturals té o què n'espera de la seva estada us servirà per decidir què podeu fer. És molt important que les activitats que es preparen s'adaptin al màxim als seus referents culturals.

Es pot donar el cas que d'entrada no tingui molt d'interès a conèixer la cultura catalana. Si això passa, s'aconsella de posar l'èmfasi en els aspectes socioculturals (costums moderns, tradicions populars, hàbits socials) i deixar de banda, almenys inicialment, els identitaris (llengua, història, política).

Pel que fa a la **naturalesa de les activitats**, convé diversificar l'oferta tant com sigui possible amb propostes de tipus alternatiu, potser més adequades als gustos actuals de la gent jove. Recórrer a les in comptables propostes del ric folklore català (castellers, gegants, balls de festa major) pot ser una bona opció, però no l'única.

Ampliació de continguts

El que segueix a continuació és una llista de possibles activitats que, òbviament, es poden adaptar, modificar o ampliar en funció del perfil de l'estudiant i de les possibilitats i recursos de la persona que ho organitza:

- * Partit del Barça al Camp Nou
- * Una obra de teatre en català
- * Tast de vins
- * Visita al Museu d'Història de Catalunya
- * Nit al barri gòtic barceloní
- * Actuació castellera
- * Sortida a l'Alt Empordà
- * Passi d'una pel·lícula d'Isabel Coixet
- * Excursió al llac de Sant Maurici
- * Arròs a la Barceloneta
- * La Mercè (festa major de Barcelona)
- * Escapada a Andorra

També es pot acollir l'estudiant de mobilitat organitzant-li activitats culturals de descobriment de la realitat catalana i completant-li la visió que pugui tenir d'aquesta realitat.